

Bosna i Hercegovina (BiH)

septembar/rujan 2023

BiH je suočena sa situacijom mješovitog kretanja, sa velikim brojem izbjeglica i migranata (26.298¹ do sada ove godine) – gdje većina prolazi kroz zemlju.

U tom kontekstu, UNHCR saraduje sa vlastima BiH na poboljšanje efikasnosti postupka azila.

U septembru je 20 lica (15 slučajeva) podnijelo zahtjeve za azil kod Sektora za azil Ministarstva sigurnosti.

KLJUČNI INDIKATORI

207 dana

je prosječno vrijeme čekanja između podnošenja zahtjeva za azil i prvostepenih odluka donesenih u 2023. godini (na nivou predmeta i isključujući žalbene odluke). Iako prosječno vrijeme obrade premašuje odredbu Zakona o azilu da se odluka donese u roku od šest mjeseci, osim odstupanja, ono je smanjeno za trećinu u odnosu na 2022. godinu (306 dana), a za polovinu u odnosu na 2021. godinu (444 dana).

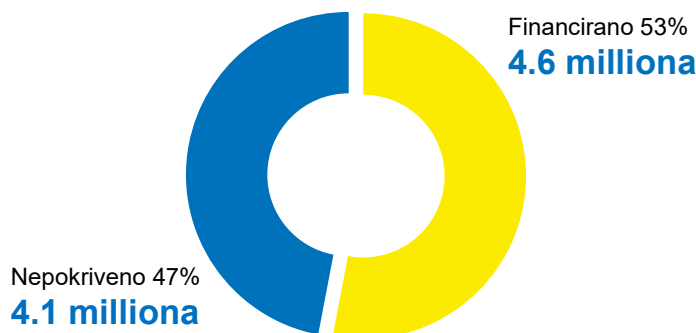
4 djeteta bez pratnje ili razdvojena djeteta

su među 102 tražitelja azila u BiH, koji čekaju obradu predmeta i konačnu odluku po njihovim zahtjevima.

FINANCIRANJE (SA SEPTEMBROM 2023)

USD 8.7 miliona

traženih za Bosnu i Hercegovinu

UNHCR BiH je zahvalan na podršci svojim donatorima u 2023:
Evropska Unija | Sjedinjene Američke Države

Promocija slikovnice "Magično oko" izdavačke kuće Bajkologija, 28. septembra u Sarajevu

SKUPINE / POPULACIJE OD INTERESA

Lica pod međunarodnom zaštitom	164
Tražitelji azila	102
Druga lica od interesa	2,593
Apatridi ili lica u riziku od apatridije	30

TRI PRVODEKLARISANE ZEMLJE PORIJEKLA

Lica pod međunarodnom zaštitom	Tražitelji azila
Turska 56	Ruska Federacija 49
Srbija i Kosovo (S/RES/1244... 33	Turska 17
Sirijska Arapska Republika 27	Afganistan 9

¹S/RES/1244 (1999)

Operativni kontekst

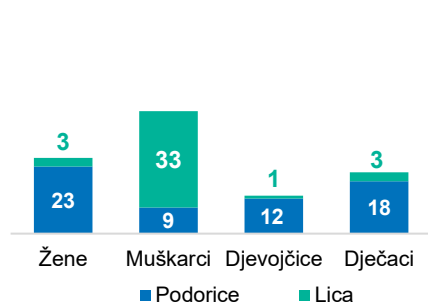
Situacija miješanog kretanja

U septembru je u BiH neregularnim putem stiglo 4.734¹ lica, što je za trećinu više u odnosu na prethodni mjesec. Tri prvodeklarirane zemlje porijekla su Avganistan (51%), Maroko (23%) i Pakistan (4%)¹. Od ukupnog broja dolazaka u septembru, Služba za poslove sa strancima (SPS) je za 95% njih (4.495 lica)¹ izdala „Potvrdu o iskazanoj namjeri za traženjem azila“ (AISA). Na kraju mjeseca u prihvatnim centrima bilo je smješteno 2.689 migranata, tražitelja azila i izbjeglica.

Pregled sistema azila

U septembru je 20 lica (15 predmeta) podnijelo zahtjeve za azil kod Sektora za azil Ministarstva sigurnosti (MS). Doneseno je šest (6) odluka² (u četiri (4) predmeta), po kojima je svima dodijeljena supsidijarna zaštita. Na kraju mjeseca 11 osoba je čekalo podnošenje zahtjeva za azil uz pomoć UNHCR-a i partnera.

Starost i rod tražitelja azila

Odluke² u septembru

196 Ukrajinaca u BiH

17 osoba kojima je odobrena supsidijarna zaštita

4 tražitelja azila

2 osobe kojima je izdata Potvrda o iskazanoj namjeri za traženjem azila

173 osoba koje su prijavile privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga, što im omogućava boravak do 6 mjeseci ali bez prava (osim prava boravka)

Obrada azila do sada u 2023. godini

108 zahtjevi

2 izbjeglički status²

35 status supsidijarne zaštite²

12 odbijeni zahtjevi²

¹ Statistika bazirana na podacima koje UNHCR sedmično dobija od Ministarstva bezbjednosti.

² Odluke nisu konačne i pravosnažne. Brojke se odnose na broj osoba obuhvaćenih odlukama.

Dostignuća³

ZAŠTITA

Dostignuća i učinci

- **480** osoba dobilo je informacije o sistemu i procedurama azila u BiH kroz razgovore u fokus grupama i inicijalna individualna savjetovanja
- **59** osoba je potpomognuto kroz besplatnu pravnu pomoć u predmetima koji se odnose na azil
- **1** slučaj rizika od apatridije je riješen
- **1** strateški / prioritetni slučaj raseljenih lica i povratnika je riješen
- Nakon radionica u Bijeljini, Zvorniku i Tuzli organizovanih u prethodnim mjesecima, UNHCR je zajedno sa SPS-om, IOM-om, OSCE-om, UNICEF-om i UNDSS-om održao radionice za lokalnu policiju u Banjoj Luci i Bihaću. U septembru, 50 policijskih službenika upoznalo se kroz radionice sa miješanim migracijama, postupkom azila u BiH, zaštitom djece, krijumčarenjem i trgovanjem ljudima.

Identifikovane potrebe i preostali nedostaci

- Pretjerano favorizovanje supsidijarne zaštite u odnosu na status izbjeglice i dalje zabrinjava, i to ne samo zato što status izbjeglice omogućava pristup većem broju prava i trajnim rješenjima. Od 35 osoba kojima je odobrena supsidijarna zaštita u 2023. godini u BiH, 16 je bilo iz Turske, a sedam iz Avganistana – dvije glavne zemlje porijekla tražitelja azila u zemlji. Nijedan tražitelj azila ovih državljanstava nije dobio status izbjeglice u BiH. Ovo se razlikuje od prakse u zemljama EU+ (države članice EU, plus Norveška i Švajcarska). Na primjer, u julu/srpnju 2023. godine, EU+ je priznala status izbjeglice za 52% Avganistanaca koji su tražili azil, a odobrila supsidijarnu zaštitu u samo 11% slučajeva. Status izbjeglice je dobilo 24% podnositelja zahtjeva iz Turske, dok je samo 1% njih dobilo supsidijarnu zaštitu⁴. Za oba ova državljanstva, kada bi pojedincima bila potrebna međunarodna zaštita, u zemljama EU+ je u velikoj mjeri odobran izbjeglički status. Što se tiče lica iz Ruske Federacije, koji predstavljaju najveći udio u broju neriješenih zahtjeva u BiH, EU+ je odobrila u julu 2023. godine izbjeglički status za 31% njih, a supsidijarnu zaštitu za 2% odsto njih.

³ Podaci dati na osnovu informacija dostupnih do danas.

⁴ <https://euaa.europa.eu/latest-asylum-trends-asylum>

Radionica za policijske službenike u Bihaću, sa fokusom na postupak azila, zaštitu djece, krijumčarenje i trgovinu ljudima

OBRAZOVANJE

Dostignuća i učinci

- S početkom školske godine, UNHCR i njegovi partneri intenzivirali su podršku uključivanju prisilno raseljene djece u redovni obrazovni sistem u BiH, što je ključni korak ka integraciji. Pružana pomoć obuhvatala je pedagošku podršku i mentorstvo za roditelje i djecu, obezbjeđivanje potrepština, podršku pri nostrifikaciji diploma, itd.

OSNAŽIVANJE ZAJEDNICE I SAMOSTALNOST

Dostignuća i učinci

- **2,631** osoba je primila psihosocijalnu podršku
- **33** osobe su pohađale časove lokalnog jezika, kao dio njihovog procesa integracije.
- Među osobama pod međunarodnom zaštitom u BiH uočeno je povećano interesovanje za aktivnosti stručnog osposobljavanja. Pet osoba se trenutno priprema za, ili pohađa, kurseve za razvoj vještina, kao što su programi učenja vožnje, šivenja, jezika i grafičkog dizajna.

Rad u partnerstvu

- U cilju implementacije svoga programa za 2023. godinu, UNHCR radi sa **vlastima u BiH** na podršci pristupu pravednom i efikasnom postupku azila, okončanju apatridije i osiguranju pronalaska rješenja za one kojima je potrebna međunarodna zaštita. Trenutno UNHCR saraduje sa Službom za poslove sa strancima, Sektorom za azil Ministarstva sigurnosti i Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice.
- UNHCR saraduje i kroz partnerske sporazume sa tri **partnera iz civilnog društva**, tj. Vašim pravima BiH za pružanje pravne pomoći, Bosanskohercegovačkom Inicijativom žena za pružanje psihosocijalne podrške i Katoličkom službom za pomoć u vezi pomoći u integraciji osobama pod međunarodnom zaštitom.
- U partnerstvu sa Bajkologijom, prvom dječijom knjižarom u BiH, UNHCR je promovisao "Magično oko" autorke Ane Bjorn - knjigu za djecu koja istražuje moć mašte kroz perspektivu djevojčice-izbjeglice. U Sarajevu je 28. septembra organizovano čitanje i promocija u okviru UN-ove kampanje „12 dana mira“. U narednim mjesecima će se održati niz sličnih radionica u 12 osnovnih škola širom zemlje.
- UNHCR, zajedno sa vlastima BiH, Delegacijom EU, Frontex-om, EUAA-om i IOM-om održao je u Sarajevu prvi sastanak Nacionalnog upravnog odbora faze III programa „Regionalna podrška EU-a sistemima upravljanja migracijama koji su osjetljivi na zaštitu na zapadnom Balkanu“. UNHCR je predstavio svoje planirane aktivnosti, podsjećajući da je jaka komponenta azila ključna za efikasno upravljanje migracijama, te zahvalio vlastima BiH na potvrdi učešća na Globalnom forumu za izbjeglice u 2023. godini.

Spoljnji odnosi / odnosi sa donatorima

KONTAKTI

Nolwenn Gernigon, Pomoćni službenik za spoljnje odnose i izvještavanje,
bsnsa@unhcr.org - gernigon@unhcr.org, Tel: +387 33 290 431, Cell +387 62 990 136

Neven Crvenković, glasnogovornik,
bsnsa@unhcr.org - crvenkov@unhcr.org, Tel: +387 33 290 401, Cell +387 61 173 756

LINKOVI

[Regionalni portal](#) - [UNHCR BiH stranica](#) - [Twitter/X](#) - [Facebook](#)